



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis**

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,  
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.  
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De  
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.  
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

**Godeau, Antoine**

**Augustae Vindelicorum, 1774**

Caput XII. Pœnæ canonicæ contra quinti Præcepti violatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

C A P U T XII.

*Pœna canonica contra quinti præcepti violatores.*

Qui Presbyterum occidit, duodecim annis pœnitentiam agat.

Si quis Presbyterum voluntarie occidit, a carne & vino abstineat, cunctisque diebus jejuset præter dies festos & dominicos; non equitet, arma non deferat, per quinquennium Ecclesiam non ingrediatur, sed ante januam assistat; post quinquennium Ecclesiam ingrediatur, sed non communicet, & inter auditores moretur: post decennium communicet, & equitet (*Pœnit. Rom. tit. I. cap. I. & t. 2. c. 24. Burcard. l. 6. c. 8.*).

Qui aliquem ecclesiastici Ordinis occiderit, aut Psalmistam, aut Ostiarium, aut Lectorem, aut Exorcistam, aut Acolythum, aut Subdiaconum, aut Diaconum, aut Presbyterum, vel qui consilium dat, ut horum aliquis occidatur, peculiarem agat pœnitentiam: id est pro Psalmistæ morte quadraginta diebus pane & aqua jejuset; pro Ostiario, Lectore, Exorcista, Acolycho, Subdiacono, Diacono eodem tempore pœnitentiam agat. Si quis vero Sacerdotem voluntarie occiderit, tamquam pro octo homicidiis pœnitentiam agat, nec umquam cesset a pœnitentia (*Burc. lib. 9. & 17. Pœnit. Rom. tit. I. c. 32. Conc. Vorm. c. 2.*).

Si quis Presbyterum occidit annis viginti octo pœnitentiam agat. Qui vero Presbyterum



occidit, a quo armato est aggressus, pœnitentiam agat decem annis (*1. part. 10. c. 15. Pœnit. Rom. tit. 1. c. 13.*).

Si quis partem suam, matrem, fratrem, vel sororem necet, ab Eucharistia suscipienda toto vitæ suæ tempore repellatur, a carnibus semper & a vino abstineat, item secunda & quarta cujuslibet hebdomadæ die jejUNET (*Greg. lib. 11. ep. 8. ad Bonif. Pœnit. Rom. tit. 1. c. 21.*).

Si quis patrem suum, matrem, fratrem, sororem, patruum, amitam, aut novercam occiderit: si casu hoc egit, & non ex ira, tamquam pro homicidio voluntario pœnitentiam agat: Si vero voluntarie & ex ira id patravit, unius anni tempore ante Ecclesiæ januam Deum orans morabitur; quo transacto in Ecclesiæ angulo per alium annum manebit; deinde si pœnitentiæ fructus in ipso appareat, poterit Eucharistiam suscipere, carnibus tamen vesci ipsi non licebit. Jejunabit diebus omnibus, exceptis festis; tribus vero per hebdomadam diebus vinum non bibet, nec cerevisiam, nec birram, nec liquorem ullum melle mixtum, non equitabit; arma non deferet, nisi contra Infideles; nec matrimonium poterit contrahere (*Syn. Vorm. cap. 30. Burc. lib. 19. p. 1.*).

Qui patrem suum, vel matrem voluntarie occiderit, extra patriam suam septem annis exulet, & in lacrymis gemitibusque usque ad mortem pœnitentiam agat: quod si voluntarie patricidium non commiserit, decem annis juxta

Presq



*Pœnæ canon. cont. quinti præcepti &c. 91*

Presbyteri iudicium agat pœnitentiam (*Pœnit. Rom. t. I. c. 14.*).

Qui voluntarie filium suum filiamve occiderit, fratrem vel sororem, quinque annis a patria sua exulet, quibus expletis pœnitentiam agat annis viginti. Qui voluntarie avum suum vel aviam, aut neptem, aut focerum, patrum, vel amitam, aut sororis suæ filium filiamve, aut consobrinum suum vel consobrinam a tertio usque ad septimum gradum: duodecim annis pœnitentiam agat, si intra tertium gradum homicidium commisit; si intra quartum, annis undecim; si intra quintum, decem; si intra sextum, novem; si intra septimum, octo. Si vero homicidium non sit voluntarium, juxta Presbyteri iudicium pœnitentiam agat.

Qui filium suum, filiamve spiritualem, dominum, dominamve, vel uxorem suam voluntarie occiderit, per quinquennium exulet; quo expleto, pœnitentiam agat quindecim annis, nec arma deferat: si vero voluntarium non sit homicidium, septem annis pœnitentiam agat.

Si quis vitricum suum, aut novercam, generum vel nurum, vel privignum, aut privignam occidit, decem annis pœnitentiam agat: si vero voluntarium non sit homicidium, quinque annis.

Si quis involuntarie filium suum occidit, pœnitentiam agat tamquam pro homicidio voluntario.

Mater, quæ filios suos occiderit, post annorum septem pœnitentiam in monasterium detradatur, in quo ad mortem usque deget.

Mulier,



Mulier, quæ post partum filium suum filiamve occiderit, duodecim annis pœnitentiam ager, nec umquam pœnitentia omni carebit. Si ob paupertatem, aut filios alendi difficultatem illos necavit, septem annis pœnitentiam ager (*i. part. 10. cap. 103. Pœnit. Rom. t. 1. c. 26. Burc. l. 10.*).

Mulier, quæ voluntarie abortum facit, tribus annis pœnitentiam agat; si vero invita abortum patitur, tribus quadragenis.

Mulier, quæ fœtum suum voluntarie ante quadragesimum a conceptu diem necat, per annum pœnitentiam ager: si vero post quadragesimum a conceptu diem, tribus annis: si edito jam fœtu illum necat, tamquam pro homicidio ager pœnitentiam (*Pœnit. Rom. tit. 1. c. 33. Burc. l. 17. c. ult.*).

Quæ ut peccatum suum celet, suum infantem occidit, decem annis pœnitentiam ager (*Pœnit. Rom. cap. 27. Burc. l. 17. cap. 53.*).

Qui filium suum post baptismum suffocaverit, quadraginta diebus pane & aqua & radicibus jejunabit, & ab uxore sua se continebit; postea vero per annos tres tribus in hebdomada diebus jejunabit, & tres servabit quadragesimas. Si vero ante baptismum suffocavit, diebus quadraginta ut supra jejunabit, & annis quinque pœnitentiam ager (*Pœnit. Rom. tit. 1. c. 29. Burc. l. 17. c. 51. Ans. l. II. c. 41.*).

Si alicujus culpa sine Baptismo moriatur infans, pœnitentiam ille ager tribus annis, quorum uno pane & aqua jejunabit. Si negligentia Presbyteri, cui traditus fuit, sine Baptismo moriatur



*Pœnæ canon. cont. quinti præcepti & c. 93*

riatur paganus infans, presbyter deponatur; si autem ex parentum negligentia id eveniat, per annum ipsi pœnitentiam agant.

Si alicujus negligentia sine Confirmatione puer moriatur, tribus ille annis pœnitentiam agat (*Pœnit. Rom. tit. 1. c. 22. Burc. l. 17. cap. 57.*).

Si uxor virum suum, quem de adulterio accusat, veneno interimit, vel aliter interficiendum curat, in monasterium ad pœnitentiam agendam detrudatur (*Burc. l. 6. c. 19.*).

Si quis seipsum occidat, nulla illius commemoratio fiat ad altare, nec cum Psalmorum cantu ejus cadaver sepeliatur.

Si quis voluntarie hominem occidat, ante Ecclesiæ januam toto vitæ suæ tempore degat, & morti proximus Eucharistiam suscipiat. Si casu occidit, septem annis pœnitentiam agat, vel quinque juxta alium canonem.

Si quis ut parentes suos ulciscatur, alium occidit, pœnitentiam agat tamquam pro homicidio voluntario (*Pœnit. Rom. tit. 1. c. 20. Burc. l. 16. cap. 22.*).

Qui alium occidit, ut fratrem suum ulciscatur, tribus annis pœnitentiam agat, quorum duobus ultimis per tres quadragesimas, & legitimis feriis jejunabit.

Si quis ex subita ira, aut ex rixa alium occidit, tribus annis pœnitentiam agat (*Pœnit. Bedæ c. 1.*).

Si quis ex domini sui mandato homicidium committit, quadraginta diebus pane & aqua je-  
juna-



junabit; insuper per annos septem tribus in hebdomada diebus jejunabit (*ibid.*).

Qui homicidii consilium præbuit, per annos septem quadraginta diebus jejunabit.

Qui latronem occidit, quadraginta diebus ab Ecclesiæ ingressu abstinebit, & ter in hebdomada jejunabit (*Pœnit. Rom. c. 24.*).

Qui hominem occiderit, putans esse beluam, quadraginta diebus pane & aqua jejunabit, & juxta Presbyteri judicium quinque annis pœnitentiam aget (*Burc. l. 19.*).

Si quis casu hominem occidit, quadraginta diebus pane & aqua jejunabit, quibus expletis, per annos duos a Fidelibus sejunctus orabit, non oblationem ad altare offeret, neque communicabit: post annos duos ad communionem orationis cum aliis Fidelibus accedet, oblationem offeret, sed Eucharistiam non suscipiet: post quinque annos ad Eucharistiam accedet, & juxta Presbyteri judicium jejunabit (*Pœnit. Rom. c. 3. Burc. l. 6. c. 16.*).

Qui homicidio consenserit, septem annis pœnitentiam aget, tribusque hebdomadæ diebus pane & aqua jejunabit: quod si pœnitentiam hanc subire nequeat, tribus tantum annis jejunabit (*Pœnit. Rom. tit. 1. c. 17.*).

Si quis aliquem feriat, aut mutilet, per annum pœnitentiam aget, tribusque in hebdomada diebus jejunabit; quod si magna sit cicatrix, quæ vulneratum deformem reddat, quadraginta diebus pane & aqua jejunabit (*Pœnit. Rom. t. 1. cap. 23. Burc. lib. 19.*).



*Pœnæ canon. cont. quinti præcepti Sc. 95*

Si quis aliquem percuriat, nec grave illi malum inferat, tribus diebus pane & aqua jejunabit: quod si Clericum percusserit, sesquianno pœnitentiam agat (*Pœnit. Rom. tit. 4. c. 19.*).

Si quis ex ira alium mutiler, post solutas medici expensas, si laicum mutilavit, quadraginta diebus pane & aqua jejunabit; si Clericum, duabus quadragenis; si Diaconum, septem mensibus; si Presbyterum, per annum (*Pœnit. Rom. t. 1. c. 13.*).

Si Episcopus homicidium committat, quindecim annis pœnitentiam agat; a dignitate sua deponatur, & vitam suam peregrinando transigat; si vero Presbyter homicidium committat, duodecim annis pœnitentiam agat, quorum quatuor pane & aqua jejunet; si autem Clericus inferior, septem annis pœnitentiam agat, quorum tribus pane & aqua jejunet (*Pœnit. Rom. tit. 2. c. 16. Ans. l. 11. c. 33.*).

Si quis cum proximo suo, adversus quem aliquid habet, reconciliari renuit, pane & aqua jejunabit, donec cum illo reconcilietur (*Burcard. lib. 10. cap. 6.*).



SECTIO